

Viestintäyksikkö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 68/13
Luxemburgissa 30.5.2013

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus asiassa C-85/12
Société Landsbanki Islands HF

Julkisasiamies Cruz Villalónin mielestä luottolaitosten tervehdyttämisestä ja likvidaatiosta annettu direktiivi ei ole esteenä sille, että finanssilaitosten tervehdyttämistoimenpiteistä säädetään lailla kuten Islannissa

Jotta se on mahdollista, kyseisten toimenpiteiden on oltava yksittäisille finanssilaitoksille osoitettuja ja niiden vaikutuspiiriin kuuluvien on voitava hakea niihin tosiasiallisesti muutosta tuomioistuimissa

Luottolaitosten tervehdyttämisestä ja likvidaatiosta annetussa direktiivissä¹ säädetään, että kun luottolaitos, jolla on sivuliikkeitä muissa jäsenvaltioissa, menee konkurssiin, tervehdyttämistoimenpiteet ja likvidaatiomenettely kuuluvat yhteen ainoaan maksukyvttömyysmenettelyyn siinä jäsenvaltiossa, jossa laitoksella on sääntömääräinen kotipaikka (niin kutsuttu kotijäsenvaltio). Näin ollen lähtökohtaisesti mainitunlaisiin toimenpiteisiin sovelletaan vain yhtä konkurssioikeutta, ne toteutetaan kotijäsenvaltion oikeuden mukaan ja niillä on vaikutuksia kyseisen oikeuden mukaan koko unionissa ilman mitään muita mahdollisuuksia. Tältä osin Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuolina olevat valtiot, kuten Islanti, rinnastetaan Euroopan unionin jäsenvaltioihin.

Vuonna 2008 alkaneen kansainvälisen talouskriisin aikana Islannissa tapahtuneen rahoitusjärjestelmän romahduksen yhteydessä Islannin parlamentti päätti useista kyseiseen maahan sijoittautuneiden eri finanssilaitosten tervehdyttämistoimenpiteistä. Erityisesti 13.11.2008² hyväksytyllä lailla se kielsi oikeustointen aloittamisen sellaisia luottolaitoksia vastaan, joille oli asetettu moratorio (perintäkielto). Mainittua lakia sovelletaan myös taannehtivasti aiemmin hyväksyttyihin turvaamistoimenpiteisiin.

Landsbanki Islands HF on islantilainen luottolaitos, joka oli moratorion kohteena 5.12.2008 lukien. Hieman aiemmin, 10.11.2008, Landsbankiin kohdistettiin kaksi takavarikkoa Ranskassa kyseisessä jäsenvaltiossa asuvan velkojan vaatimuksesta. Landsbanki riitautti kyseiset takavarikot Ranskan tuomioistuimissa ja väitti, että direktiivin mukaan Islannissa hyväksyttyihin tervehdyttämistoimenpiteisiin voitiin vedota suoraan sen ranskalaista velkojaa vastaan.

Tässä asiayhteydessä Ranskan Cour de cassation, joka käsittelee asian viimeisenä oikeusasteena, kysyy unionin tuomioistuimelta, kuuluvatko Islannin lainsäädännössä säädetyt tervehdyttämistoimenpiteet kyseisen direktiivin soveltamisalaan, vaikka ne ovat lainsäätäjän hyväksymiä, kun direktiivin tarkoituksena on hallinnollisten viranomaisten ja oikeusviranomaisten hyväksymien tervehdyttämistoimenpiteiden ja likvidaatiomenettelyjen vastavuoroinen tunnustaminen.

Tänään esittämässään ratkaisuehdotuksessa julkisasiamies Cruz Villalón ehdottaa, että unionin tuomioistuin katsoisi ensinnäkin, ettei **kyseiseen Islannin lakiin sisältyvän kaltaisia lailla hyväksyttyjä toimenpiteitä pidä jättää direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle yksin siitä syystä, että kansallinen lainsäätäjä on hyväksynyt ne suoraan**. Julkisasiamiehen mielestä direktiivissä oleva viittaus hallinnollisiin viranomaisiin tai oikeusviranomaisiin johtuu vain siitä, että

¹ Luottolaitosten tervehdyttämisestä ja likvidaatiosta 4.4.2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/24/EY, (EYVL L 125, s. 15–23).

² Laki 129/2008.

yleensä ne ovat ne viranomaiset, joiden tehtävänä on hyväksyä tervehdyttämistoimenpiteet, joiden tunnustamista jäsenvaltioiden puolelta direktiivillä tavoitellaan.

Kyseisten toimenpiteiden on kuitenkin oltava osoitettuja nimenomaisesti yksittäisille finanssilaitoksille kyseisten laitosten tilanteen vuoksi ja niiden vaikutuspiiriin kuuluvien on voitava hakea niihin tosiasiallisesti muutosta tuomioistuimissa. On Cour de cassationin asia arvioida, täyttääkö kyseinen Islannin laki nämä edellytykset.

Julkisasiamies Cruz Villalón toteaa tästä yhtäältä, että kyseistä Islannin lakia sovelletaan sisällön puolesta hyvin rajalliseen ja helposti määritettävään yksittäisten toimijoiden joukkoon: niihin finanssilaitoksiin, joille on määrätty moratorio. Islannin lain säätämisaikana Landsbanki ja neljä muuta finanssilaitosta olivat mainitussa tilanteessa. Islannissa vuonna 2008 alkaneen finanssikriisin aikana Landsbankin yksittäinen tilanne oli väistämättä Islannin lainsäätäjän tiedossa.

Sen lisäksi julkisasiamies toteaa, että vaikuttaa siltä, että kyseiset toimenpiteet toteutettiin erityisellä tavalla ja että ne olivat väliaikaisia eivätkä yleisluonteisia ja pysyviä. Jos finanssilaitoksen tilanteen edellyttämät tervehdyttämistoimenpiteet voivat olla luonteeltaan ainoastaan lainsäädännöllisiä niiden säännösten säädöshierarkkisen aseman vuoksi, joihin toimenpiteiden voimaantulo vaikuttaa, parlamentin toteuttamia toimenpiteitä ei ole perusteltua jättää direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle yksin siksi, ettei kyseessä ole hallinnollinen viranomainen eikä oikeusviranomainen, eli siksi, etteivät ne ole lähtöisin sellaiselta viranomaiselta, joka ei olisi voinut niitä antaa. Joka tapauksessa Cour de cassationin on määritettävä, onko kyseinen Islannin laki tarkoituksensa puolesta, muodostaan ja laatijastaan huolimatta, direktiivissä tarkoitettu hallinnollinen päätös eli toimi, joka ei ole yleisluonteinen ja jota ei ole tarkoitettu sovellettavaksi toistuvasti vaan tuomioistuinratkaisu joka on tarkoitettu yksittäiseen konkreettiseen tilanteeseen.

Toisaalta direktiivissä taataan kaikkien velkojien tasavertainen oikeus oikeussuojaan. Islannin lailla hyväksytyt toimenpiteet voidaan katsoa direktiivissä tarkoitetuiksi tervehdyttämistoimenpiteiksi sillä edellytyksellä, ettei tällaisten toimenpiteiden oikeudellinen muoto estä niiden vaikutuspiiriin kuuluvia hakemasta niihin tosiasiallisesti muutosta Islannin tuomioistuimissa, mikä Cour de cassationin on varmistettava.

Lopuksi julkisasiamies katsoo, ettei direktiivi ole esteenä sille, että kansallisella säännöksellä, jolla kielletään tai keskeytetään kaikki tuomioistuinmenettelyt finanssilaitosta vastaan moratorion voimaantulosta lukien, on taannehtivia vaikutuksia turvaamistoimenpiteisiin, joista on määrätty aiemmin jossain muussa jäsenvaltiossa.

HUOMAUTUS: Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus ei sido unionin tuomioistuinta. Julkisasiamiehen tehtävänä on antaa unionin tuomioistuimelle riippumattomasti oikeudellinen ratkaisu käsiteltävänä olevasta asiasta. Unionin tuomioistuin aloittaa nyt tämän asian harkinnan, ja tuomio julistetaan myöhemmin.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Ratkaisuehdotuksen [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla lukemispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127